

De wonderen zijn de wereld nog niet uit

- door drs. O. H. de Vries -

Wat is een wonder? Wij weten niet anders, of een zwaar voorwerp valt altijd naar beneden. Wanneer een voorwerp van de grond **omhoog** zou *švallen*", zouden we dit verschijnsel een wonder noemen. Waarom? Omdat dit verschijnsel een doorbreking zou zijn van de wet der zwaartekracht. Soms noemen mensen een verbazingwekkend verschijnsel ten onrechte een wonder. Toen, in het begin van deze eeuw, het eerste vliegtuig zich van de aarde verhief en het luchtruim koos, was dit voor velen een wonder. Sommigen spraken van *šduivelskunsten*". Een zwaar voorwerp viel niet omlaag, maar ging omhoog! Om in ons spreken over *šwonderen*" duidelijk te blijven, mogen we een opstijgend vliegtuig, geen wonder noemen. Er wordt geen enkele natuurwet mee doorbroken. De uitvinders van het vliegtuig bewerkten geen wonder. Ze veroorzaakten met behulp van een draaiende propeller alleen een opwaartse kracht die groter was dan de omlaag trekkende zwaartekracht.

We stelden hierboven, dat een wonder een doorbreking van natuurwetten inhoudt. Dit houdt in, dat een wonder principieel *šonverklaarbaar*" is. Sommige christenen menen God een dienst te bewijzen, door de wonderen die in de bijbel beschreven staan, te verklaren. In zijn boek *šDe bijbel heeft toch gelijk*", onderneemt Werner Keller zulke pogingen. Misschien wordt de geschiedenis van Jona's verblijf in de *šgrote vis*" voor sommigen aannemelijker door een biologische uiteenzetting over de ruimte in de maag van een walvis, en over de mogelijke aanwezigheid van lucht in de vissemaag, etc, etc. We moeten stellen: Een verklaard wonder is geen wonder meer! Een wonder past niet in onze werkelijkheid. Een wonder is om deze reden nooit te verklaren binnen de wetten en ervaringen van onze werkelijkheid.

De opstanding van Jezus Christus is het grootste wonder.

De wereld waarin wij leven is onderworpen aan de wetten van vergankelijkheid en dood. Binnen het raam van hetgeen wij van onze wereld weten en ervaren, is de opstanding van Christus een onmogelijke gebeurtenis. Geen arts zou hebben kunnen vaststellen, dat Jezus opgestaan was uit de dood. Daarvoor zou hem de kennis en de apparatuur ontbreken. Geen persfotograaf zou de opstanding op de gevoelige plaat hebben kunnen vastleggen. De foto zou zó overbelicht zijn, dat er niets te onderscheiden zou zijn. De opstanding was niet te registreren met apparatuur die onderworpen is aan de wetten van deze wereld en was niet waarneembaar voor mensen die alléén wisten van deze wereld. Het is opvallend, dat de opgestane Heer alléén verscheen aan volgelingen en broeders (1 Cor. 15:6). Alleen het oog van geloof kon de Opgestane waarnemen. Met de opstanding breekt de werkelijkheid van het Koninkrijk van God onze, aan de vergankelijkheid onderworpen, werkelijkheid open. De opstanding is een wonder. De opstanding is hét wonder bij uitstek, dat alle wonderen verklaart. De opstanding is onverklaarbaar binnen onze werkelijkheid. Maar hiermee is de opstanding niet onwerkelijk. Zij is de eerste doorbraak van de nieuwe werkelijkheid van het Koninkrijk Gods. Voorlopig is deze nieuwe werkelijkheid alleen te vatten door het geloof. Wanneer dit nieuwe de gehele schepping zal hebben vernieuwd, zullen ook onze ogen het kunnen waarnemen (2 Cor. 5:7).

Zonder geloof in wonderen is geloof in verlossing onmogelijk.

Wanneer wij niet geloven in het wonder, sluiten we ons in ons zelf op, en is er géén werkelijke bevrijding en verlossing uit onze uitzichtloze situatie mogelijk. We kennen God dan niet de mogelijkheid toe, onze gedachten en leefwereld radicaal te doorbreken. Jezus zag zijn wonderen, en die van de apostelen (Math. 10), als een vooruitgeworpen lichtstraal van het nabije Koninkrijk Gods (Marc. 3 : 22-30). Zo nu en dan moeten hier en daar de boze machten al wijken voor de goede macht van God. Het Rijk Gods is in Jezus' genezingen voelbaar nabij. De wonderen door Jezus verricht zijn voorproefjes van dit Rijk. Van alle wonderen van Jezus lopen lijnen naar het wonder van Pasen. Op paasmorgen worden wij geconfronteerd met het ontzagwekkend, het onbegrijpelijke van Gods nieuwe schepping, waarvan de opgestane Christus de Eerste is (1 Cor. 15:20-24).

Wonderen staan in dienst van de prediking.

Wonderen hebben geen bestaan in zichzelf. Dit blijkt al hieruit, dat in het Nieuwe Testament bijna steeds sprake is van *šwonderen* en tekenen" (Marc. 13:22; Joh. 4:48; Hand. 2:43; 4:30; 5:12; 14:3; 15:3; 2 Cor. 12:12). Wonderen door Jezus en de apostelen verricht zijn tekenen. Tekenen vragen nooit aandacht, voor zichzelf, maar verwijzen naar iets anders. De wonderen, die Jezus en de apostelen verrichtten, verwezen naar het Koninkrijk Gods, dat met de komst van Christus begonnen is zich baan te breken. Wonderen en tekenen zijn toegevoegd aan de prediking

van het evangelie (Marc. 16:17, 18; Hand. 14:3). Jezus was geen wonderdoener maar een prediker wiens woorden vergezeld gingen van een aantal daden, waaruit bleek dat Hij geen sprookjes vertelde maar werkelijkheden verkondigde. Het Bijbelse wonder vraagt geen aandacht voor zichzelf, maar is een onderstreping van de prediking. Dit onderscheidt wonderen van mirakels. De R.K.-traditie kent vele mirakels. Bijv.: In een dorpskerk blijft een madonna-beeld tijdens een brand gespaard. Of: Op miraculeuze wijze wordt iemand van een ziekte genezen na het drinken uit een bron die onder een Christusbeeld ontspringt. De plaats waar het mirakel geschiedde wordt een bedevaartsoord. De voorwerpen die er bij betrokken waren worden vereerd. De mensen die er bij betrokken waren worden na verloop van tijd heilig verklaard. Een mirakel vraagt aandacht voor zichzelf! Een wonder verwijst slechts naar de prediking van het evangelie!

Wonderen en toevalligheden

Wonderen doorbreken niet alleen onze werkelijkheidservaring, ze gaan onze ervaringen soms ook te boven. Een automobilist komt ongedeerd uit zijn auto nadat hij met een snelheid van 100 km./u tegen een onverlichte, stilstaande aanhangwagen is gereden. Terwijl de auto als een harmonica ineen schoof, kwam hij op wonderbaarlijke wijze terecht in de ruimte onder het dashboard. De merkwaardige beweging die hij maakte en hem het leven redde, is met behulp van de wetten van de natuurkunde en de mechanica wel na te rekenen. Deze wetten zijn niet doorbroken. Het wonder schuilt in de samenloop der omstandigheden, waardoor de automobilist juist met *die* snelheid tegen *die* kant van de aanhangwagen botste, waardoor hij *die* beweging maakte, die hem in de ruimte onder het dashboard deed belanden. Hoewel die reddende beweging door de auto natuurkundig narekenbaar is, gaat deze als beleving alle ervaring te boven. Een christen spreekt in zo'n geval van "šGods reddende hand". Tegenover iemand die van een "štoevallige samenloop van omstandigheden" spreekt, kan hij alleen getuigen, niet bewijzen, dat het een wonder Gods was.

Hoe ontdekken we wonderen?

Een wonder doorbreekt onze ervaringen (in geval van een doorbreking van een natuurwet, of een "šnatuurlijke gang van zaken"), of gaat onze ervaring te boven (in een geval van een "štoevallige loop van omstandigheden"). We verwerken en verklaren gebeurtenissen, door deze in te passen in de ervaringen die we eerder hadden. Een kind dat zich éénmaal aan een kachel heeft gebrand past in het vervolg op in de buurt van een kachel. De ervaring heeft het geleerd hoe je met kachels moet omgaan. Een ervaren arts ziet soms met één oogopslag aan welke ziekte een patiënt lijdt. Hij past hetgeen hij waarneemt ogenblikkelijk in de ervaringen die hij in zijn loopbaan heeft opgedaan. Wonderen doorbreken onze "šgewone" ervaringen, of gaan deze te boven. Daarom zijn wonderen moeilijk te herkennen en naar waarde te schatten. Daarom zijn wonderen nooit te bewijzen. In een bewijs doen we immers een beroep op de algemeen menselijke ervaringswereld! Wonderen zijn slechts te herkennen en te verwerken, en met anderen te delen, binnen de ervaringswereld die we hebben opgebouwd in de omgang met God.

šDe vreze des Heren is het begin der wijsheid" (Ps. 111:10); šDes Heren vertrouwelijke omgang is met wie Hem vrezen" (Ps. 25:14).